

CLERICVS EST GE
nerale nomen eor[um] qui in
quocumq[ue] gradu deo ser
uiunt in eccl[esi]a. & dicti s[un]t
clerici. q[uo]d sint de sorte d[omi]ni.
& hereditas ei[us] ut q[uo]d d[omi]n[us] sit sort[is] & hereditas
eor[um]. Cl[er]icos eni[m] grece sort[is] dicit[ur]. uel here
ditas latine. Legimus in ueteri testamento
d[omi]n[u]m dixisse ad moysen. Filiis leui n[on] dabi
hereditate[m]. ego eni[m] ero hereditas eor[um]. Qui
ergo ad clericatus ordinem p[er]uenit. d[omi]n[u]s here
ditas e[ius] debet. semp[er]q[ue] p[ro]uidere ut & ipse
d[omi]n[u]m possideatur ab illo. ut possit dicere
cu[m] p[ro]pheta. D[omi]n[us] pars hereditatis mee. Qui
aut[em] possidere querit. & cu[m] p[sa]lmista dicit.
d[omi]n[us] pars mea. nichil extra dominu[m] habe
re debet. q[uo]d si quippiam habuerit aliud. siue
auru[m]. siue argentu[m]. siue possessiones. pars ei[us]
n[on] erit d[omi]n[us]. ideoq[ue] non est clericus; Canon
grece regula dicit[ur] latine. regula uero dicit[ur].
eo q[uo]d recto tramite ducit homine[m] ad celestes

possideat &
ipse

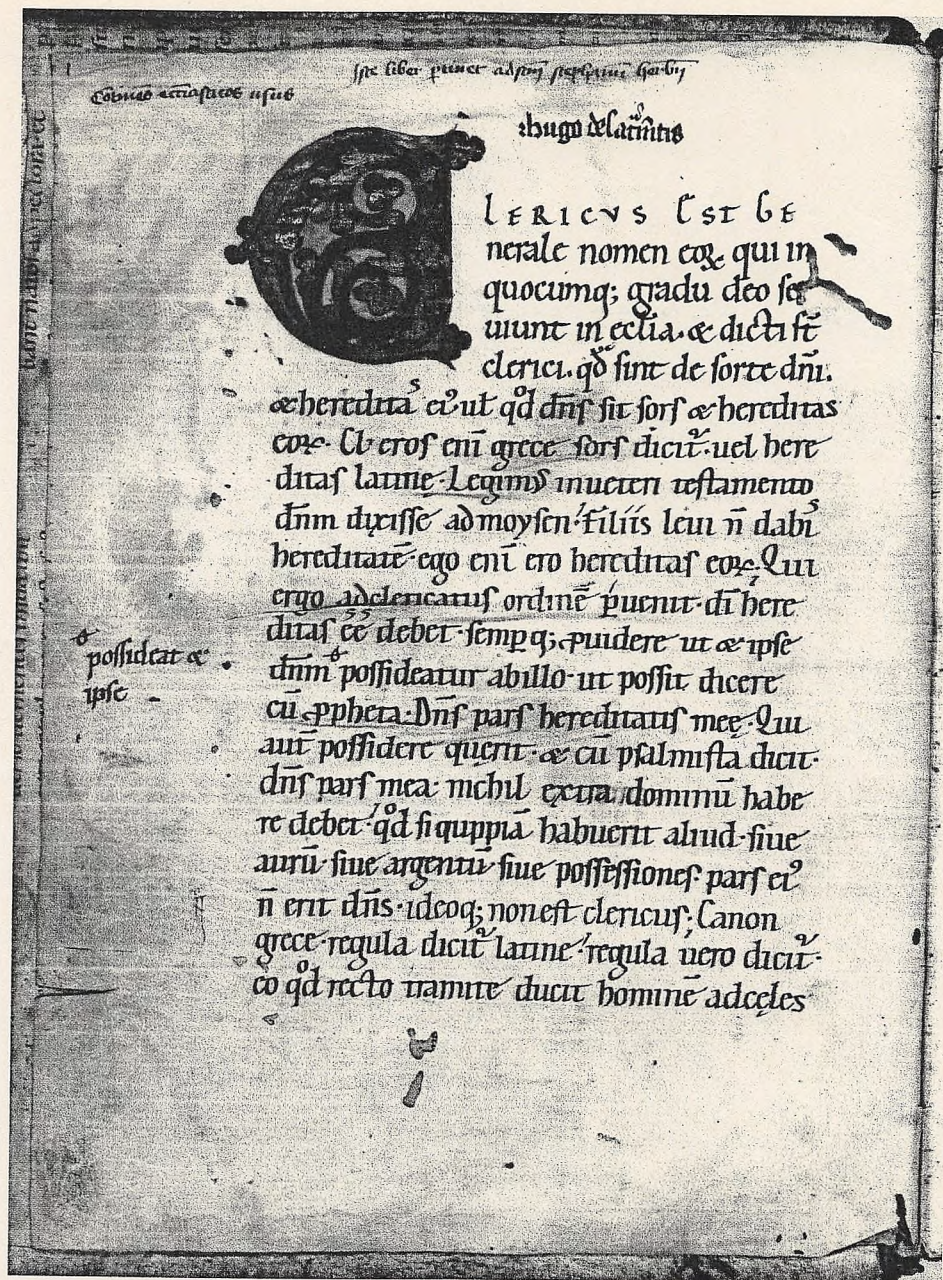

Abb. 16: Universitätsbibliothek Würzburg, M. p. th. f. 160, fol. 1v, *Libri II de ecclesiasticis officiis*; erste Textseite der Anfang des 12. Jahrhunderts im Kloster St. Stephan in karolingischer Minuskel verfassten Pergamenthandschrift. Hier eine Textpassage zum Stand der Kleriker. Auf dem oberen Rand steht der Besitzeintrag *Iste liber pertinet ad sanctum stephanum herbipolensi*: „Dieses Buch gehört dem Heiligen Stephan zu Würzburg“. Die repräsentative C-Initiale zu Beginn der Abschrift wurde in Deckfarbenmalerei mit Golderhöhung ausgeführt.

R. Leng. Das Ben. kl. St. Stephan

baux natos ad pectore
Vage au 7.518

Cobinas ecclesiasticos usus

Spe liber. p. 111. ad p. 112. hab. by

ibugo delatinitas

CLERICVS EST GE
nerale nomen eorū qui in
quocumq; gradu deo ser
uiunt in ecclia. & dicti sūt
clerici. qđ sint de sorte dñi.
& hereditas ei⁹ ut qđ dñs sit sors & hereditas
eorū. Cl. erof enī grece sors dicit⁹. uel here
ditas latine. Legimus in ueteri testamento
dñm dixisse ad moysen. Filiis leui nō dabi
hereditatē. ego enī ero hereditas eorū. Qui
ergo ad clericatus ordinē puenit. dī here
ditas eē debet. sempq; puidere ut & ipse
dñm possideatur ab illo. ut possit dicere
cū ppheta. Dñs pars hereditatis mee. Qui
autē possidere querit. & cū psalmista dicit.
dñs pars mea. nichil extra dominū habe
re debet. qđ si quippiā habuerit aliud. siue
aurū. siue argentū. siue possessiones. pars ei⁹
nō erit dñs. ideoq; non est clericus; Canon
grece. regula dicit⁹ latine. regula uero dicit⁹.
co qđ recto tramite ducit hominē ad cōcles

possideat &
ipse

nunc dimittis seruum tuum dñe scdm
 uerbū tuū in pace. Decōpletis autē cele
 brandis id etiā in patrū inuenitur exem
 plis. dicente dauid. Si ascendero in lectū
 strati mei. Si dederō somnū oculis meis.
 Et cetera usq; tabnaculū dñi iacob. Quis
 non stupeat tantā deuotionē. ut somnū
 sine quo utiq; corpora humana deficiunt.
 sibi penitus interdixerit. donec locū ac
 templū dñi fabricandū inpectore suo
 rex & ppheta reperiret. Quē res nos
 fortiter admonet. ut si ipsi locus dñi
 esse uolumus & tabnaculū ei⁹ aut tēplū
 haberi cupimus. inquantū possimus
 exempla scōrū imitem⁹. ne de nobis dica
 tur qđ legit. dormierunt somnū suū
 & nihil inuenerunt om̄s uiri diuitiarū
 in manib; suis. De Nocturnali officio.

IN NOCTURNALI OFFICIO DICIAVS.
 dñe labia mea aperies. & os meū annu
 ntiabit laudē meā. inde sequit⁹ glā pa
 tri. Quando pridē in nocte cūenimus.
 cōmendaui nos dñi. & clusimus ora. atq; post
 sigilla quasi in singulis sepulchris quieui⁹. & soli dñi
 mente adstitimus. cui n̄ sunt uerba necessaria. quia
 omniū nouit corda. at nunc quia iterū conuenim⁹

nunc dimittis seruum tuum dñe scdm
 uerbū tuū in pace. Decōpletis autē cele
 brandis id etiā in patrū inuenitur exem
 - plis. dicente dauid. Si ascendero in lectū
 strati mei. Si dederō somnū oculis meis.
 Et cetera usq; tabnaculū dñi iacob. Quis
 non stupeat tantā deuotionē. ut somnū
 sine quo utiq; corpora humana deficiunt.
 sibi penitus interdixerit. donec locū ac
 templū dñi fabricandū in pectore suo.
 rex & ppheta reperiret. Hęc res nos
 fortiter admonet. ut si ipsi locus dñi
 esse uolumus & tabnaculū ei? aut tēplū
 haberi cupimus. in quantū possimus
 exempla scōrū imitemur. ne de nobis dica
 - tur qđ legit. dormuerunt somnū suū
 & nihil inuenerunt omēs uiri diuitiarū
 in manib; suis. De nocturnali officio.

IN NOCTURNALI OFFICIO DICAMUS.

I dñe labia mea aperies. & os meū annu
 - tiabit laudē meā. inde sequit' gl'a pa
 - tri. Quando pridē in nocte cūenimus.

comendauimus nos dño. & clusimus ora. atq; post
 sigilla quasi in singulis sepulchris quieui. & soli dño
 mente adstitimus. cui nō sunt uerba necessaria. quia
 omniū nouit corda. at nunc quia iterū conuenim?